

Departament Administracji Podatkowej

Zatwierdzam
Z upoważnienia Ministra Finansów
Rada Ministra

Janusz Janowski

.....

Sprawozdanie
z wykonania planu kontroli izb i urzędów skarbowych w 2013 r.

I. Wprowadzenie.

Podstawę do prowadzenia kontroli w zakresie prawidłowości działania oraz przestrzegania prawa przez izby i urzędy skarbowe stanowi ustawa z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1267, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie kontroli w izbach i urzędach skarbowych (Dz. U. Nr 261, poz. 1559).

W 2013 r. Departament Administracji Podatkowej przeprowadził łącznie 29 kontroli, w tym 19 kontroli ujętych w rocznym planie kontroli oraz 10 kontroli pozaplanowych.

L.p.	Jednostki objęte kontrolą.	Liczba kontroli planowych.	Liczba kontroli pozaplanowych.
1	Trzeci Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście	1	1
2	Urząd Skarbowy Poznań-Nowe Miasto		1
3	Urząd Skarbowy Warszawa-Ursynów		1
4	Urząd Skarbowy w Piasecznie	1	
5	Urząd Skarbowy Warszawa-Praga	1	
6	Urząd Skarbowy w Ciechanowie	1	
7	Urząd Skarbowy Warszawa-Wawer	1	1
8	Pierwszy Wielkopolski Urząd Skarbowy w Poznaniu	2	1
9	Urząd Skarbowy w Żyrardowie	1	
10	Urząd Skarbowy w Otwocku		1
11	Urząd Skarbowy Poznań-Grunwald	1	
12	Pierwszy Urząd Skarbowy w Zielonej Górze		1
13	Urząd Skarbowy w Złotowie	1	
14	Urząd Skarbowy w Czarnkowie	1	
15	Urząd Skarbowy w Gostyniu	1	
16	Urząd Skarbowy w Przasnyszu	1	
17	Urząd Skarbowy w Środzie Wielkopolskiej	1	
18	Urząd Skarbowy w Lesznie	1	
19	Urząd Skarbowy w Legionowie	1	
20	Urząd Skarbowy Warszawa-Mokotów	1	
21	Urząd Skarbowy Poznań-Winogrody	1	
22	Urząd Skarbowy Warszawa-Targówek	1	
23	Izba Skarbowa w Kielcach		1
24	Izba Skarbowa w Poznaniu		1
25	Izba Skarbowa w Zielonej Górze		1
	Suma	19	10

II. Kontrole planowe.

Kontrole planowe zostały przeprowadzone w zakresie:

- 1) prawidłowości ewidencjonowania sum depozytowych i terminowości przekazywania ich wierzycielom, w tym obszarze ujawniono przypadki następujących nieprawidłowości, polegających m.in. na:
 - opieszałym wprowadzaniu do podsystemu EGAPOLTAX tytułów wykonawczych,
 - dokonaniu zwrotu na rachunek bankowy, którego numer pozyskano na podstawie dokumentu przekazanego drogą elektroniczną, nieopatrzzonego w bezpieczny podpis elektroniczny,
 - zamknięciu w systemie EGAPOLTAX tytułów wykonawczych i odesłaniu ich do wierzyciela, tylko na podstawie oświadczenia zobowiązanego o układzie ratalnym z wierzycielem,
 - niedokonaniu podziału kwoty uzyskanej ze sprzedaży części ruchomości zajętych w toku postępowania egzekucyjnego,
 - nienależnym naliczeniu i pobraniu kosztów egzekucyjnych w sytuacji nieskutecznego zastosowania środka egzekucyjnego oraz wycofania przez wierzyciela tytułów wykonawczych po uregulowaniu przez zobowiązanych należności,
 - braku informacji, na zwrotnym potwierdzeniu odbioru, jakie dokumenty zostały przesłane do zobowiązanego,
 - braku aktualizacji w podsystemie EGAPOLTAX tytułów wykonawczych pomimo, iż wierzyciele poinformowali organ egzekucyjny o uregulowaniu należności przez zobowiązanych,
 - niezawiadomieniu banku o zmianie stanu zaległości objętych tytułami wykonawczymi,
 - niedostatecznym i nieterminowym weryfikowaniu oraz wyjaśnianiu wpłat na koncie sum depozytowych,
 - niedokonywaniu zajęć egzekucyjnych należności z tytułu mandatów objętych tytułami wykonawczymi, pomimo posiadania informacji o rachunku bankowym zobowiązanego,
 - błędnym naliczeniu odsetek za zwłokę,
 - nierejestrowaniu wszystkich zdarzeń w systemie EGAPOLTAX,
 - bezzasadnym dokonaniu zwrotu w sytuacji, gdy do Urzędu wpłynęły tytuły wykonawcze,
 - nieterminowym rozliczaniu przelewów lub rozliczaniu przelewów z błędną datą,
 - nieprzekazaniu kosztów egzekucyjnych należnych innemu organowi egzekucyjnemu,
 - braku działań zmierzających do rozstrzygnięcia zbiegów egzekucji,

- bezpodstawnym zaksięgowaniu na rachunku sum depozytowych wpłat dokonanych przez zobowiązanego,
 - dokonaniu nieuzasadnionego zwrotu środków na rachunek zobowiązanego zamiast na rachunek właściwego miejscowo organu egzekucyjnego,
 - przedwczesnym zamknięciu tytułu wykonawczego, w sytuacji braku zwrotnego potwierdzenia odbioru, niezbędnego do naliczenia opłaty za czynność dotyczącą zajęcia prawa majątkowego,
 - dokonaniu zwrotu nadpłaconego zobowiązania z rachunku sum depozytowych bez sprawdzenia stanu zaległości na tytułach wykonawczych, których dotyczyła wpłata oraz czy w podsystemie EGAPOLTAX nie ma otwartych tytułów wykonawczych,
 - opieszałym wyjaśnianiu wpłat zaksięgowanych na rachunku sum depozytowych;
- 2) prawidłowości i terminowości obsługi wpłat zaksięgowanych na koncie „Kwoty do wyjaśnienia”, w tym obszarze ujawniono przypadki następujących nieprawidłowości, polegających m.in. na:
- przekraczaniu 30 dniowego terminu, w wyjaśnianiu wpłat na koncie „Kwoty do wyjaśnienia”,
 - opóźnieniach w otwieraniu obowiązków podatkowych, wynikających z braku współpracy pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu,
 - opieszałym wyjaśnianiu nadpłat widniejących na kontach podatników,
 - dokonywaniu zwrotów podatku VAT po terminie,
 - używaniu błędnego nazwiska bądź nazwy podmiotu na dokumentach,
 - bezpodstawnym przekazywaniu wpłat do innego urzędu skarbowego,
 - niewyjaśnianiu wpłat na koniec każdego roku bilansowego, pomimo istnienia takiego obowiązku,
 - bezpodstawnym przeksięgowania wpłat/nadpłat/zwrotów z kart kontowych podatników na konto „KDW” lub na innego podatnika,
 - braku weryfikacji zgodności danych na przelewach, tj. pomiędzy przelewem przychodzącym, a wychodzącym,
 - opieszałym przekazywaniu wpłat z konta „KDW” na konta właściwych organów podatkowych,
 - niepodejmowaniu działań organu podatkowego w celu zarejestrowania podatnika w systemie POLTAX,
 - niewprowadzeniu lub wprowadzaniu z opóźnieniem deklaracji do systemu POLTAX,

- niezatwierdzeniu i niezaksięgowaniu zeznania w systemie POLTAX przez ponad 4 lata od daty jego wprowadzenia do systemu,
- braku współpracy pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu, co skutkowało, m.in. niezarejestrowaniem podatnika przez ponad 5 lat od złożenia deklaracji, bezzasadnym przesyłaniem dokumentacji rejestracyjnej do innego urzędu, niewyjaśnianiem wpłat pozostających na koncie „KDW”,
- bezpodstawnym dokonywaniu zwrotów podmiotom nieuprawnionym, co naraziło uszczuplenie dochodów Skarbu Państwa,
- bezpodstawnym dokonywaniu zwrotów przez konto „KDW”, w tym podatnikom podatku od towarów i usług, którzy nie zgłosili rachunku bankowego i niepodejmowanie działań wyjaśniających w stosunku do tych podatników,
- nieprzestrzeganiu procedur wewnętrznych, m.in. w zakresie jednoczesnego zadysponowania zwrotów oraz tworzenia plików importu do programu VIDEOTEL przez tę samą osobę,
- bezpodstawnym przetrzymywaniu nienależnych wpłat, w przypadku, gdy można było ustalić właściwość urzędu dla podatnika na podstawie aplikacji SeRCe,
- bezpodstawnym przeksięgowywaniu wpłat z konta „KDW” na karty kontowe podatników lub błędnym księgowaniu wpłat na kartach kontowych podatników zamiast na koncie „KDW”,
- niezawiadomieniu podatników o przesłaniu wpłat do właściwego urzędu skarbowego lub bezpodstawnym zawiadomieniu podatników o zaksięgowaniu wpłaty na koncie „KDW”,
- braku weryfikacji danych zawartych w tytułach przelewów z danymi w systemach informatycznych będących w posiadaniu urzędu,
- przesłaniu do niewłaściwego urzędu skarbowego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu,
- dokonaniu zwrotu na rachunek bankowy, którego numer przekazany został tylko podczas rozmowy telefonicznej,
- zamykaniu rachunków bankowych podmiotom gospodarczym, które zlikwidowały działalność gospodarczą, mimo braku z ich strony takiej dyspozycji, w wyniku czego w przypadku, gdy zachodziła konieczność dokonania podatnikowi zwrotu (za ostatni miesiąc prowadzonej działalności), kwota zwrotu zwracana była (poprzez KDW), na wcześniej zamknięty rachunek bankowy;

3) prawidłowości przebiegu procesu egzekucyjnego oraz rejestrowania zdarzeń w aplikacji EGAPOLTAX, w tym obszarze ujawniono przypadki nieprawidłowości, polegających m.in. na:

- opieszałym wszczynaniu postępowań egzekucyjnych,
- rozbieżnościach pomiędzy faktycznymi datami doręczeń zobowiązanemu zawiadomień o czynnościach egzekucyjnych, a datami wprowadzonymi do podsystemu EGAPOLTAX,
- występowaniu nieuzasadnionych przerw między czynnościami egzekucyjnymi,
- opieszałym rozliczaniu służb w podsystemie EGAPOLTAX,
- nieprzydzielaniu spraw do służby poborcom skarbowym lub przydzielaniu ich z opóźnieniem, pomimo nieefektywności czynności dokonanych poza służbą,
- pobieraniu przez poborców skarbowych należności od zobowiązanych na podstawie tytułów wykonawczych nieprzydzielonych do służby,
- niewykorzystaniu, w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym, informacji o majątku będących w posiadaniu Urzędu, bądź wykorzystaniu ich z opóźnieniem,
- niepodejmowaniu działań w celu poszukiwania majątku zobowiązanego na podstawie art. 36 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r., poz. 1015, z późn. zm.),
- niezgodnym ze stanem faktycznym rejestrowaniu zdarzeń (daty doręczenia odpisu tytułu wykonawczego, potwierdzenia odbioru zawiadomień o zajęciu, pobrania należności u zobowiązanego) w podsystemie EGAPOLTAX lub niezarejestrowaniu zdarzenia typu POT w podsystemie EGAPOLTAX,
- podjęciu działań zmierzających do sprzedaży zajętych ruchomości ze znacznym opóźnieniem,
- braku kompletności dokumentów w niektórych aktach egzekucyjnych,
- niesporządzaniu protokołu o stanie majątkowym lub niedokonaniu innych czynności egzekucyjnych poza częściowym pobraniem gotówki u zobowiązanego,
- niezawieszeniu postępowania egzekucyjnego, pomimo niedochowania 14 dniowego terminu w sprawie stanowiska przez wierzyciela,
- prowadzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu niespełniającego wymogów formalnych,
- prowadzeniu w ograniczonym stopniu egzekucję z majątku ruchomego zobowiązanych,
- niedokonywaniu zajęć wynagrodzenia, pomimo posiadania informacji o pracodawcach,
- niepodejmowaniu koniecznych działań w przypadku podmiotów generujących kolejne

zaległości, tj. niewystępowaniu:

- ◆ do sądu o wyjawienie majątku,
- ◆ o ewentualne orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej,
- ◆ do KRS o wpis w trybie art. 55a ww. ustawy,
- ◆ z wnioskiem do CEPIK o informacje dotyczące ruchomości,
- ◆ o uruchomienie postępowań karnych skarbowych za uporczywe niepłacenie podatków.

Ponadto w 2013 r. zakończono kontrolę kompleksową, rozpoczętą w 2012 r., w wyniku której stwierdzono w zakresie:

- 1) prawidłowości przebiegu procesu wartościowania stanowisk pracy, w tym obszarze ujawniono znaczne opóźnienia w przekazywaniu pracownikom wyników wartościowania od daty ich zatwierdzenia;
- 2) prawidłowości publikowania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, w tym obszarze ujawniono, że w informacjach przedstawianych na stronach BIP dokonano nieprawidłowej anonimizacji danych, które nie podlegają ograniczeniom na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej;
- 3) prawidłowości prowadzenia ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, w tym obszarze ujawniono przypadki nieprawidłowości, polegających m.in. na:
 - niepodejmowaniu działań mających na celu wyjaśnienie ewentualnego obowiązku zarejestrowania i opodatkowania podatników,
 - występowaniu opóźnień w wysyłaniu potwierdzeń zarejestrowania podatnika VAT (po upływie 3-ch miesięcy od jego wystawienia),
 - nieegzekwowaniu od podatników prowadzących działalność gospodarczą informacji o numerach rachunków bankowych,
- 4) prawidłowości prowadzonych postępowań w zakresie podatków: CIT, PIT, VAT, PCC, w tym obszarze ujawniono przypadki nieprawidłowości, polegających m.in. na:
 - braku w aktach podatkowych deklaracji PCC-3,
 - nieuzupełnianiu w systemie POLTAX dat wyrejestrowania osób zmarłych,
 - niewzywaniu podatników do złożenia brakujących deklaracji (co skutkowało ustaniem karalności wykroczenia skarbowego) oraz wyjaśnienia błędów w deklaracjach VAT,
 - powoływaniu nieprawidłowej podstawy prawnej w wezwaniach i postanowieniach, m.in. o wszczęciu postępowania podatkowego,

- niewyjaśnianiu przyczyn niezłożenia deklaracji VAT-7 i deklaracji VAT-7 K (za lata 2010 i 2011),
 - niepodejmowaniu czynności w celu przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania spółki na osoby trzecie,
 - dokonywaniu nienależnych (zawyżonych) zwrotów podatku VAT,
 - dokonywaniu zwrotów podatku VAT po terminie określonym w ustawie lub na nieaktualny rachunek bankowy podatnika;
- 5) kontroli podatkowej, tym obszarze ujawniono przypadki nieprawidłowości, polegających m.in. na:
- niezweryfikowaniu, w toku kontroli podatkowych dotyczących zasadności zwrotów, prawidłowości wykazanych kwot do przeniesienia z poprzednich okresów rozliczeniowych,
 - zaniżeniu w „Sprawozdaniu z kontroli prowadzonej z wykorzystaniem ACEL, IDEA” ilości kontroli prowadzonych z wykorzystaniem programu ACL;
- 6) rachunkowości podatkowej, w tym obszarze ujawniono niepodejmowanie żadnych czynności w stosunku do należności budżetu państwa w celu przerwania biegu przedawnienia, wskutek czego nastąpiło ich przedawnienie.

III. Kontrole pozaplanowe.

Kontrole doraźne zostały przeprowadzone w zakresie:

- 1) prawidłowości obsługi zgłoszeń identyfikacyjnych i aktualizacyjnych w wybranych podmiotach gospodarczych, w tym obszarze ujawniono przypadki nieprawidłowości, polegających m.in. na:
 - opieszałym wprowadzaniu do systemu CRP KEP danych zawartych we wnioskach CEIDG o zawieszeniu, wznowieniu, rozpoczęciu oraz zakończeniu działalności gospodarczej, co skutkowało brakiem rzetelnej informacji o podatniku w systemie CRP KEP,
 - przekraczaniu limitów czasowych dotyczących weryfikacji i przetwarzania wniosków podatników CEIDG w systemie teleinformatycznym ST CEIDG i niezachowywaniu jednodniowego terminu nadania NIP osobie fizycznej rozpoczynającej prowadzenie działalności gospodarczej,
 - niewysyłaniu potwierdzeń dotyczących zarejestrowania podatników, jako podatników VAT czynnych lub zwolnionych,
 - naruszeniu art. 8b ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji podatników i płatników (Dz. U. z 2012 r. poz. 1314, ze zm.);
- 2) prawidłowości przeprowadzonych naborów na wolne stanowisko w służbie cywilnej w 2012 r. na wybrane stanowisko, w wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości;
- 3) weryfikacji prawidłowości postępowania organu podatkowego w stosunku do wybranego podmiotu, w tym obszarze ujawniono przypadki nieprawidłowości, polegających m.in. na:
 - wydawaniu (w kilku przypadkach) błędnych rozstrzygnięć, skutkujących ich uchyleniem przez organ odwoławczy,
 - niestosowaniu się przy ponownym rozpatrywaniu sprawy przez organ pierwszej instancji, do oceny zawartej w rozstrzygnięciu organu odwoławczego przekazującego sprawę do ponownego rozpatrzenia;
- 4) wydania interpretacji indywidualnej w stosunku do wybranego podmiotu, w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niedokonaniu analizy stanu faktycznego przedstawionego we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej złożonego przez podmiot gospodarczy;
- 5) prawidłowości nadzoru dyrektora izby skarbowej nad realizacją zadań należących do zakresu działania naczelników urzędów skarbowych w przedmiocie podatku od towarów i usług i utraty praw do zwolnienia podmiotowego w tym tytule podatkowym oraz

w zryczałtowanym podatku dochodowym, w tym obszarze ujawniono przypadki nieprawidłowości, polegających na:

- braku bieżącego monitoringu w zakresie działań urzędów skarbowych, dotyczącego weryfikacji prawa do zwolnienia podmiotowego w podatku od towarów i usług oraz do korzystania z opodatkowania zryczałtowanym podatkiem dochodowym w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych (w izbie skarbowej niegromadzono danych statystycznych i niesporządzano raportów monitorujących),
- nieinformowanie naczelników urzędów skarbowych o stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowościach.

IV. Podsumowanie.

W wyniku postępowań kontrolnych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, Ministerstwo Finansów w większości przypadków pozytywnie oceniło działania kontrolowanych jednostek organizacyjnych w zakresie realizacji zadań objętych kontrolą.

W każdym przypadku, kiedy w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości, sporządzone były wystąpienia pokontrolne skierowane do kierownika danej jednostki organizacyjnej, zawierające ujawnione nieprawidłowości, wskazanie osób za nie odpowiedzialnych wraz z zaleceniami do podjęcia działań naprawczych. Kierownicy kontrolowanych jednostek przedkładali w obowiązujących terminach informacje o stanie realizacji zaleceń pokontrolnych i informowali o podjętych działaniach organizacyjnych i dyscyplinujących mających na celu niedopuszczenie do powstania wskazanych nieprawidłowości w przyszłości.

